

REKOMMENDATION OM GRADBETECKNINGAR FÖR FRIVILLIGBRANDKÅRER OCH DERAS ORGANISATIONER

Beträffande gradbeteckningarna upphäver denna rekommendation Brandkårernas Uniformsreglemente av år 1964. Man rekommenderar att man inom alla brandkårssamfund i Finland tar i bruk denna instruktion.

Instruktionen har tillkommit inom ramen för en arbetsgrupp som tillsatts av Finlands Brandbefälsförbund, Räddningsbranchens Centralorganisation i Finland och Finlands Avtalsbrandkårens Förbund. Rekommendationens principer har godkänts vid det XXV Allmänna brandkåristmötet.

TILLÄMPNING

Denna instruktion tillämpas i samband med de *brandkårsuniformer* som tagits i bruk i enlighet med 1964 års instruktion och senare, ävensom till tillämpliga delar vid beklädnad enligt inrikesministeriets förordning 687/2007 enligt vad som är angivet i förordningens 15 § 2 moment. Denna rekommendation kompletterar det som inrikesministeriet har fastställt beträffande gradbeteckningar som används vid brandkårsuniformer (SM-2000-01214/Tu-31).

Avsikten med denna rekommendation är att förenhetliga de gradbeteckningar som används inom olika brandkårssamfund samt att inom både räddningsbranschen och utanför densamma underlätta identifieringen av olika personers position. Användningen av dessa gradbeteckningar utgör en del av *brandkårs-kulturen* och förutsätter således formellt *korrekt klädsel* och motsvarande *uppförande*.

Denna rekommendation gäller inte hederstecken eller andra sådana emblem för vilka det finns egna reglementen. De gradbeteckningar som anges i rekommendationen används parallellt med sådana tecken och emblem.

Gradbeteckningar enligt denna rekommendation används *som huvudregel inte* vid släckningsdräkt eller på mellanställ eller liknande beklädnad som avviker från allmänt använda brandkårsuniformer och inte heller på persedlar för fritidsbruk.

Enbart samfund beslutar separat om att ta i bruk gradbeteckningar i enlighet med denna rekommendation.

ALLMÄNT

I denna rekommendation definieras å ena sidan de gradbeteckningar som anger traditionell *brandkårsgrad* och å andra sidan beteckningar som anger *uppgift inom organisationsförvaltningen*. Beteckningar ur båda dessa grupper används tillsammans. Beteckningar enligt denna rekommendation används däremot *inte tillsammans med myndighetsinsignier*. Ifall ett samfund så beslutar kan samfundets medlemmar eller funktionärer använda samfundets *eget insignium* då det på axelklaffen inte finns andra beteckningar, eller i specialfall (brandkårens hederskårchef eller hedersordförande) såsom nedan definieras.

I fall där en person verkar i ett flertal olika organisationsuppgifter använder han/hon endast de beteckningar som anger *den högsta* organisationspositionen.

Beteckningar enligt denna rekommendation fästs vid *brandkårsuniform* eller motsvarande på *vardera axelklaffen* så som nedan är angivet. Beteckningarna används även enligt prövning på motsvarande platser på *skjorta* som används med uniform. På *överrock* och motsvarande fästs beteckningarna på en för ändamålet anordnad ärmplatta som bärs på nedre delen av ärmen och sålunda att de beteckningar som anger brandkårsgrad är anordnade *invid varandra* tvärs i förhållande till ärmen och de beteckningar som anger organisationsförvaltning befinner sig nedanför de beteckningar som anger brandkårsgrad.

I damarbete använder *brandkårsdamerna* beteckningar som på motsvarande sätt fästs vid *ärmen*. I annat arbete än damarbete använder man oberoende av kön beteckningar som fästs på axelklaff, dock sålunda, att beteckningar som anger damarbete och beteckningar som anger annat brandkårsarbete inte används på samma plagg.

På brandkårsuniform använder man på axelklaffar av uniformstyg de beteckningar som anger brandkårsgrad och/eller uppgift inom organisationsförvaltningen på *samma axelklaff* så som nedan är angivet. Vid skjorta, blus, ylletroja och motsvarande kan beteckningarna fästas vid en axelklaffshylsa gjord av uniformstyg eller alternativt av svart tyg. Vid vit skjorta används i regel svart axelklaffshylsa.

På brandkårsuniform anges *utbildningsnivå* med ett *utbildningsnivåmärke* (släckningsman, äldre släckningsman, erhållen enhetschefsutbildning och vid Räddningsinstitutet eller motsvarande genomgången kurs för avtalsbrandkårs chef eller tidigare motsvarande). Märket placeras på vänstra bröstfickan eller på motsvarande plats.

Ett samfund kan enligt egen prövning vid annat än högtidsuniform använda sitt eget vapen eller motsvarande i form av ett *tygmärke* som fästs på vänstra armen ungefär mitt på överarmen. På motsvarande vis kan man på högra överarmen använda märken som anger specialisering. Märken som anger *ungdomsarbete* fästs på högra överarmen.

Särskilt i *internationellt* umgänge används Finlands flagga (nationalflaggan, storlek 29 x 45 mm) i form av ett tygmärke som fästs på vänstra ärmen ovanför brandkårens eget märke (eller ett tänkt sådant) sålunda att den längre armen i flaggans kors pekar bakåt.

FRIVILLIGBRANDKÅRS BEFÄL

Frivilligbrandkårs befäl använder i axelklaffens riktning från ärmen mot halsen *efter varandra* fastsatta guldfärgade vapensköldar (bredd 13,5 mm och totalhöjd 17,5 mm) med Phoenix-motiv enligt följande:

- kårchef: tre sköldar (fig 1)
- vice kårchef ävensom kompanichef och utbildningschef: två sköldar (fig 2)
- pluton- eller avdelningschef, inklusive dam- och ungdomsavdelningarna: en sköld (fig 3)
- särskilt utnämnd chef för alarmavdelning: två eller en sköld(ar) i enlighet med brandkårens interna hierarki.

Person som kallats till hederskårchef använder kårchefs gradbeteckningar samt eventuellt dessutom brandkårens eget märke, som då placeras på axelklaffen närmast ärmen (fig 4). Motsvarande princip tillämpas även på andra hedersvakanser.

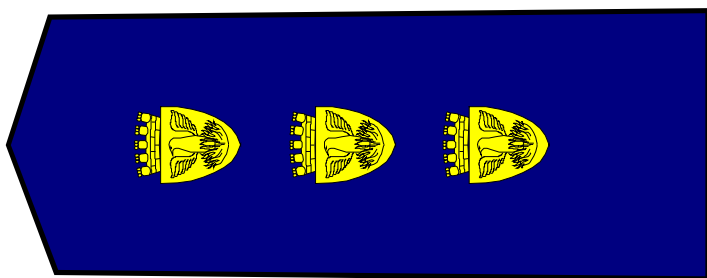

Fig 1: *Kårchef*

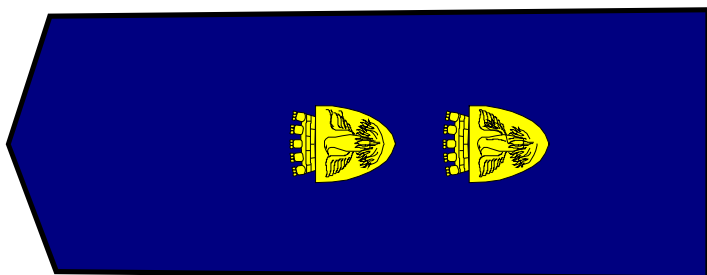

Fig 2: *Vice kårchef, kompanichef, utbildningschef*

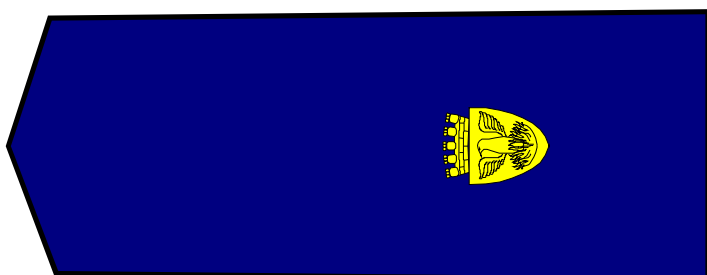

Fig 3: *Pluton- eller avdelningschef*

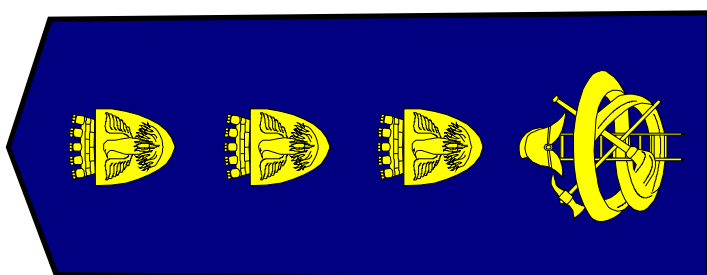

Fig 4: *Hederskårchef*

FRIVILLIGBRANDKÅRS UNDERBEFÄL

Frivilligbrandkårs underbefäl använder *liksidiga triangelinsignier* (sidans längd 14 mm) med Phoenix-motiv, vilka fästs på axelklaffen så att spetsen pekar mot ärmen enligt följande:

- mästare (såsom stationsmästare, redskapsmästare eller motsvarande) ävensom särskilt utnämnd enhetschef: tre trianglar av vilka de två nedersta befinner sig *parallellt* och den översta triangeln befinner sig symmetriskt på mitten *ovanför* dessa (fig 5)
- biträdande mästare (mästarens ersättare): två trianglar parallellt (fig 6)

- annan utnämnd ansvarsperson (såsom tryckluftsaggregatansvarig eller liknande): en triangel (fig 7)

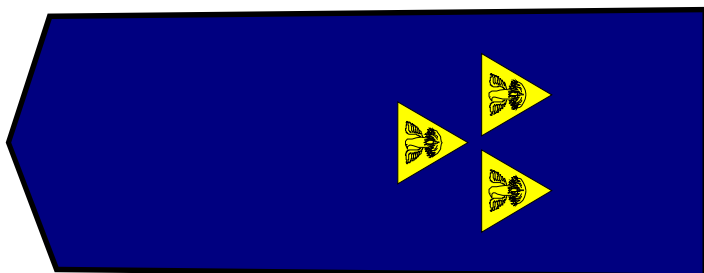

Fig 5: Mästare, särskilt utsedd enhetschef

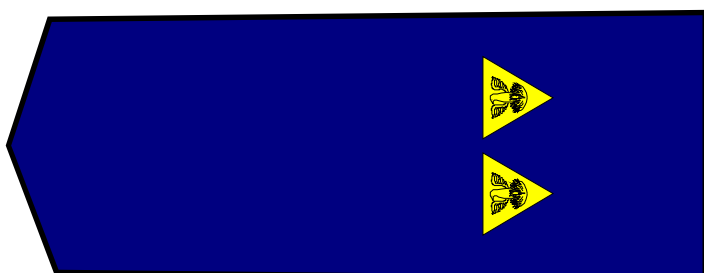

Fig 6: Biträdande mästare

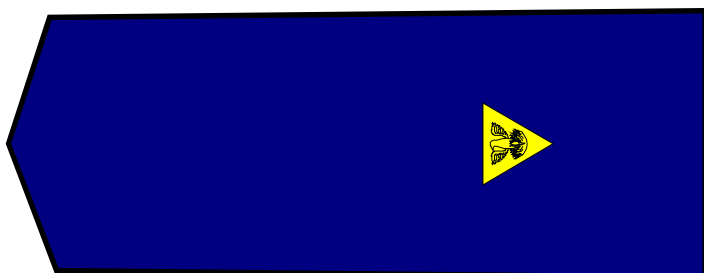

Fig 7: Annan utsedd ansvarsperson

FÖRVALTNINGSUPPGIFTER INOM FRIVILLIGBRANDKÅR

Person som verkar i förvaltningsuppgift inom frivilligbrandkår (inklusive brandmannaförening för brandkår med prestationsbaserad ersättning) använder 6-uddiga guldfärgade stjärnor med spetsiga uddar (avståndet mellan motstående uddars spetsar ca. 11 mm). Stjärnorna fästs *parallellt* längs den *kant av axelklaffen* som ansluter sig till ärmen, på ca. 5 mm avstånd från kanten (och så att ett av stjärnornas uddpar riktar sig i tvärsiktningen i förhållande till kanten) på följande vis:

- brandkårsföreningens ordförande: tre stjärnor (fig 8)
- brandkårsföreningens viceordförande, sekreterare, kassör eller annan namntecknare: två stjärnor (fig 9)
- medlem av brandkårsföreningens styrelse, eller styrelsesuppleant: en stjärna (fig 10)

Om person som hör till brandkårens styrelse samtidigt även hör till brandkårens befäl eller underbefäl bär han/hon både de beteckningar som anger brandkårsgraden och de som anger

förvaltningsuppgiften (exempel: biträdande mästare som samtidigt verkar som brandkårsföreningens ordförande, fig 11)

Person som kallats till hedersordförande använder ordförandes beteckningar samt dessutom eventuellt brandkårens eget märke, som då fästs på axelklaffen ovanför ordförandebeteckningarna (fig 12). Samma princip tillämpas även för andra hedersuppdrag.

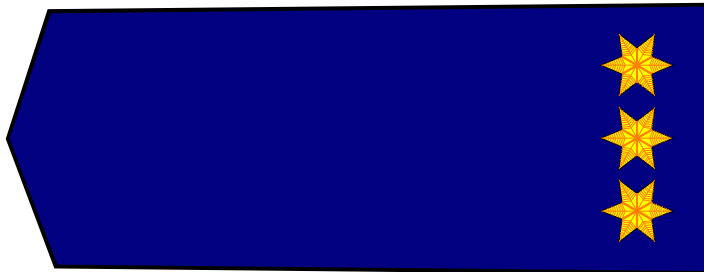

Fig 8: *Ordförande för brandkårsförening*

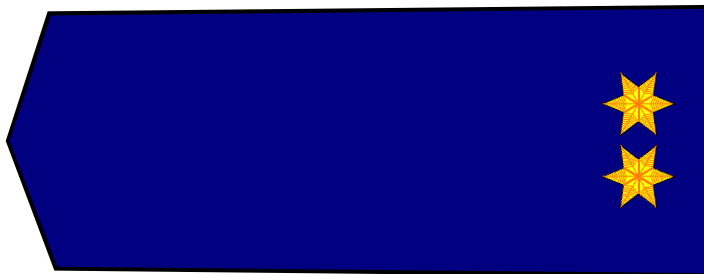

Fig 9: *Brandkårsförenings viceordförande, sekreterare, kassör eller annan namntecknare*

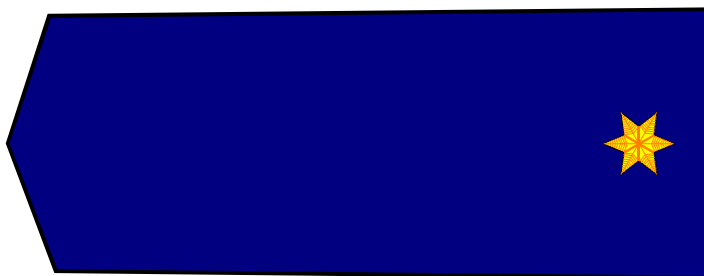

Fig 10: *Medlem av brandkårsförenings styrelse, eller styrelsesuppleant*

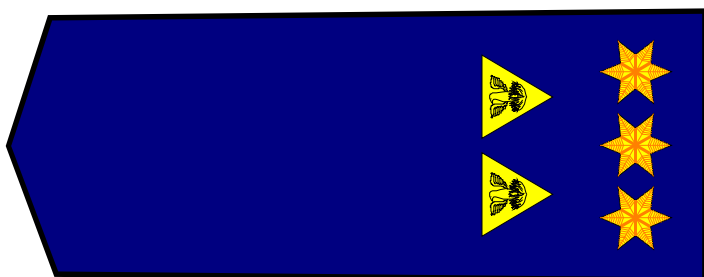

Fig 11: *Exempel på kombination: biträdande*

*mästare som samtidigt är
brandkårsföreningens
ordförande*

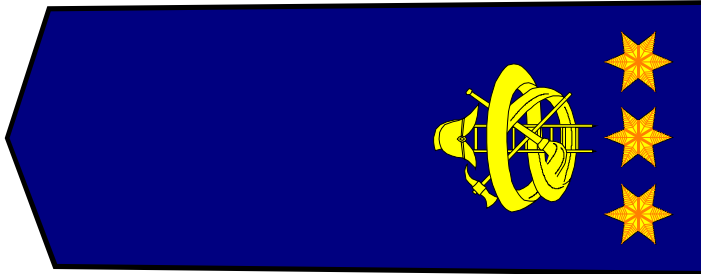

Fig 12: *Brandkårsförenings
hedersordförande*

UPPGIFTER INOM EN REGIONAL BRANDKÅRSORGANISATION

Person som verkar i förvaltningsuppgift inom en regional brandkårsorganisation såsom exempelvis ett räddningsförbund, delegation utsedd av brandkåren, gemensam regional förening för ett flertal brandkårer eller liknande, och funktionär i en sådan regionalorganisation kan på brandkårsuniform använda 8-uddiga guldfärgade stjärnor med rundade uddar (avståndet mellan motstående uddars spetsar ca. 12 mm). Stjärnorna fästs parallellt längs den kant av axelklaffen som ansluter sig till ärmen, på ca. 5 mm avstånd från kanten (och så att ett av stjärnornas uddpar riktar sig i tvärsiktningen i förhållande till kanten) på följande vis:

- organisationens ordförande, verksamhetsledare eller direktör: tre stjärnor (fig 13)
- organisationens viceordförande, namntecknare, funktionär på chefsnivå eller ordförande för permanent organ: två stjärnor (fig 14)
- medlem av organisationens styrelse, annan utsedd ansvarsperson, medlem av utskott eller kommitté, samt respektive suppleant för dessa: en stjärna (fig 15)

Organisationsbeteckningar används inte tillsammans med myndighetsbeteckning. Person som samtidigt verkar både i organisationsuppgift och i uppgifter inom en brandkårsförenings förvaltning använder endast beteckningarna för den högre organisationen (exempel: biträdande mästare som samtidigt är suppleant i en regional delegation, och oberoende av att han/hon även fungerar som ordförande för en brandkårsförening, fig 16)

Person som kallats till organisationens hedersordförande använder ordförandes beteckningar samt dessutom eventuellt organisationens eget märke, som då fästs på axelklaffen ovanför ordförandebeteckningarna (jfr. fig 12). Samma princip tillämpas även för andra hedersuppdrag.

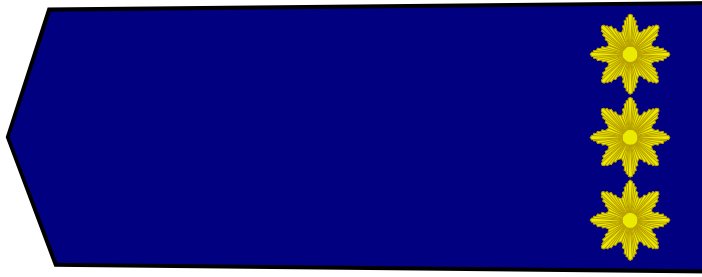

Fig 13: *Ordförande, verksamhetsledare, verkställande direktör i en regional organisation*

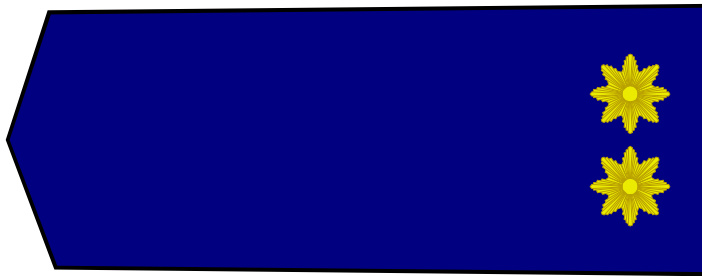

Fig 14: *Viceordförande, namntecknare, funktionär på chefsnivå, ordförande för permanent organ*

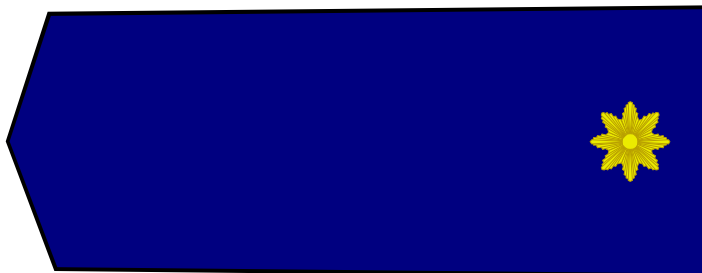

Fig 15: *Medlem av regional organisations styrelse, annan utsedd ansvarsperson, organisationsfunktionär, medlem av utskott eller kommitté, samt motsvarande suppleant*

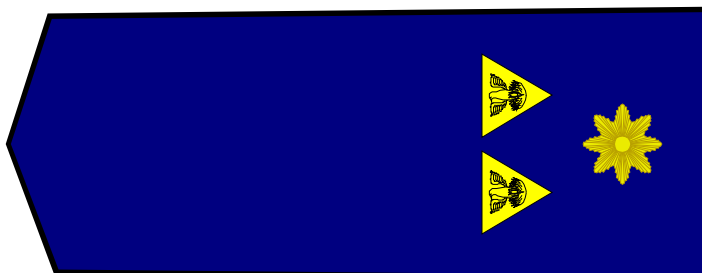
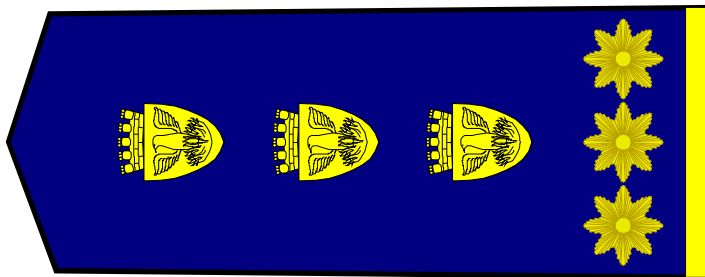

Fig 16: *Exempel på kombination: biträdande mästare, som samtidigt är medlem i regional delegation*

*(och även om han/hon även är
ordförande för sin
brandkårsförening)*

RIKSOMFATTANDE ORGANISATIONSUPPGIFTER

Person som verkar inom organisationsuppgifter på riksnivå kan på brandkårsuniform använda de 8-uddiga organisationsbeteckningarna för regionala uppgifter anordnade på motsvarande sätt men placerade på ca. 10 mm. avstånd från kanten, samt nedanför dessa ett ca. 5 mm. brett gyllene band som utsträcker sig över hela axelklaffen längs den kant som ansluter sig till ärmen (exempel: person som är verksamhetsledare för riksomfattande organisation och samtidigt kårchef i sin egen brandkår, fig 17). Motsvarande princip tillämpas på hedersvakanser.

*Fig 17: Exempel på
kombination: kårchef som
samtidigt är verksamhetsledare i
riksomfattande organisation*

HUVUDBONADER

Beträffande huvudbonader tillämpas vad som är angivet i § 11 i Inrikesministeriets förordning 687/2007 påföljande sätt:

- befäl använder befälets platta för mössor
- underbefäl använder underbefälets platta för mössor
- manskap använder räddningsbranschens kokard
- alla personalgrupper använder i huvudbonaden samfundets eget vapenemblem, eller kommunens vapenemblem i den utsträckning brandkårens hemkommun givit sitt godkännande, eller i annat fall länets vapenemblem.
- kårchef (och hederskårchef) använder i skärmmössa en gyllene träns som ersätter hakremmen.

Personer som verkar inom brandkårens förvaltning använder mössa med befäls, underbefäls eller manskaps platta för mössor i enlighet med sin brandkårsgrad, dock så att ordförande i enlighet med brandkårens egen bedömning även kan använda befäls platta för mössor. Personer som verkar inom organisationerna använder i mössan platta i enlighet med vad organisationen själv beslutar.

BETECKNINGAR PÅ ÖVERROCK ELLER MOTSVARANDE

På överrock placeras beteckningarna på en ärmplatta i enlighet med ovanstående, dock sålunda att befälets Phoenix-sköldar fäst invid varandra och inte efter varandra (fig 18). Underbefäls gradbeteckningar fäst i samma formation som på axelklaff, men dock så att avståndet mellan trianglarna motsvarar triangelsidans längd (fig 19).

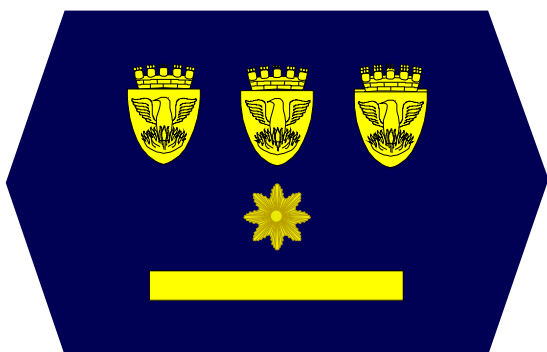

Fig 18: *Placeringen av befälets gradbeteckningar och organisationsbeteckningar på ärmplatta på överrock*

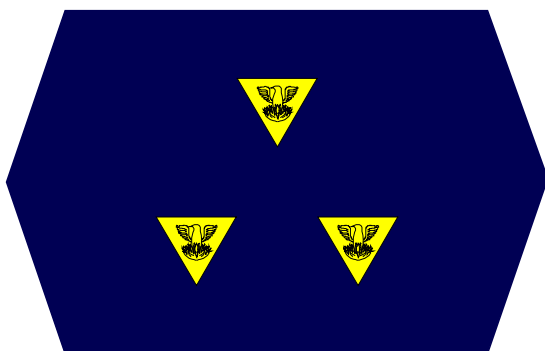

Fig 19: *Placeringen av underbefälets gradbeteckningar på ärmplatta på överrock*

BRANDKÅRSDAMERNAS BETECKNINGAR

Brandkårsdamernas beteckningar placeras i första hand på axelklaffarna. Beroende på dräktmodell kan brandkårsdamerna alternativt på brandkårsnivå använda ovan nämnda 6-uddiga stjärnor, på regional nivå ovan nämnda 8-uddiga stjärnor och på riksnivå 8-uddiga stjärnor och under dem ett 45 mm långt och 5 mm brett gyllene band enligt följande:

- ordförande: tre stjärnor (brandkårsnivå: fig 20)
- utbildningsansvarig: två stjärnor (regional nivå: fig 21)
- utsedd ansvarsperson (sekreterare, värdinna eller motsvarande): en stjärna (riksnivå: fig 22)

Motsvarande principer tillämpas även vid hedersvakanser.

I damarbete och motsvarande kan man i enlighet med respektive organisations övervägande använda en orangefärgad sjal vid vilken man inte fäster separata beteckningar.

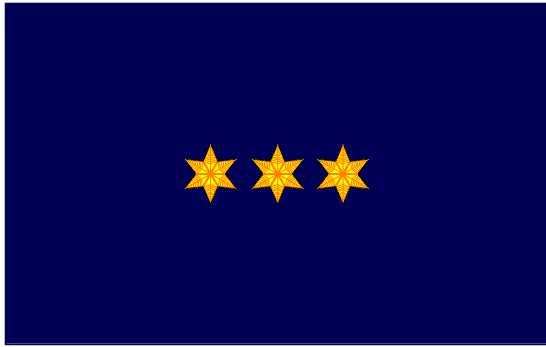

Fig 20: Ärmbeteckning som används vid damarbetet: föreningens ordförande

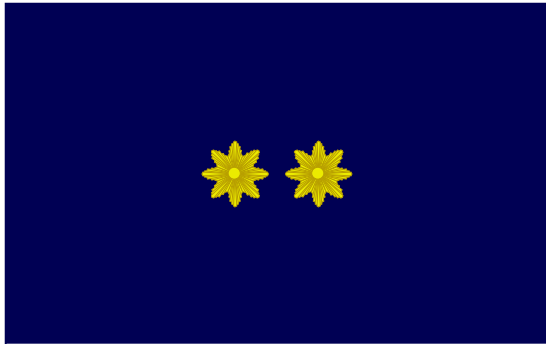

Fig 21: Ärmbeteckning som används vid damarbetet: utbildningsansvarig i regional organisation

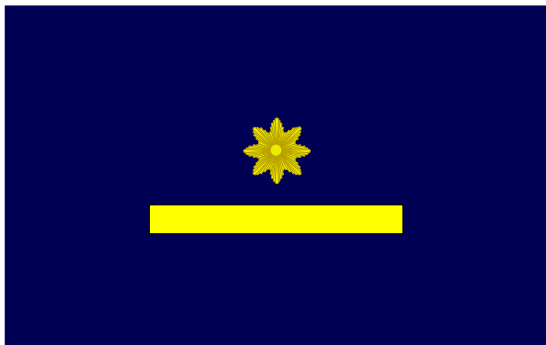

Fig 22: Ärmbeteckning som används vid damarbetet: ansvarig för uppgift inom riksomfattande organisation (sekreterare, värdinna eller motsvarande).

NEDANSTÅENDE AVSNITT HAR GODKÄNTS AV ARBETSGRUPPEN MEN UTEBLIVIT UR SPEK:s DOKUMENT

BRANDKÅRSUNGDOMARNA

Brandkårsungdomarna använder separat fastställda beteckningar som fästs på högra ärmen. Brandkårsungdomarnas instruktörer använder brandkårsungdomarnas beteckningar på placevrade på motsvarande vis, samt utöver dem eventuella beteckningar för brandkårsgrad och förvaltning i enlighet med ovanstående.

BRANDKÅRSORKESTRARNA

Brandkårsorkestrarna kan enligt eget omdöme använda brandkårens gradbeteckningar i enlighet med principerna i denna instruktion, lämpligen så att till dem ansluter sig emblem som indikerar musik och som placeras i enlighet med vad som anges i figurerna 4 och 12.

ÖVRIGA FRIVILLIGORGANISATIONER INOM RÄDDNINGSBRANSCHEN

I andra organisationer i branschen, exempelvis frivilligorganisationer som ansluter sig till beredskap i kristid, kan man på brandkårsuniform i tillämplig utsträckning använda de beteckningar som nämns i denna instruktion i enlighet med de ovan angivna principerna och så som respektive samfund beslutar, varvid som emblem för respektive specialbransch (såsom befolkningsskydd eller hundverksamhet) kan vara ett av tyg tillverkat specialembem som fästs på högra ärmen vid mitten av överarmen.

MATERIALREKOMMENDATIONER

Beteckningarna är i första hand tillverkade genom pressning av gyllene metall så att figurerna framträder i relief. Alöternativt kan man på annan än högtidsuniform använda beteckningar som tillverkats genom sömnad, varvid beteckningens bottenfärg är C008 (gul) och reliefmotivet/detaljerna har färgen Ag001 (guld).